

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΦΑΙΔΩΝΑ

Ἐν σελ. 58, δ' γράφεται «ἀλλὰ μήν, ὦ Φαίδων, καὶ τοὺς ἀκουσομένους γε τοιούτους ἐτέρους ἔχεις». Ἴσως ἀντ' αὐτοῦ γραπτέον «τοιούτους ἐτέρους ἔχεις».

Ἐν σελ. 59, α' γράφεται «διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἔλεεινόν εἰσῆει, ὥς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι παρόντι πένθει».

Ἀντὶ τούτου νομίζομεν ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ «πάνυ με ἔλεεινόν εἰσῆει, ὥς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι παρόντα πένθει», πρὸς δ, τι πρότερον εἶπεν «οὔτε γὰρ ὥς θανάτῳ παρόντα με ἀνδρὸς ἐπιτηδείου ἔλεος εἰσῆει» (σελ. 58, ε') καὶ «πόθος μ' εἰσέρχεται» (Εὐριπ. Ἰφ. Αὐλ. 1411) καὶ «ιδόντα τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθεν» (Ἡροδ. 5', 125) καὶ «ἐπιθυμία ταύτης τῆς ξυνουσίας τὸ παράπαν εἰσέρχεται τοὺς πολλούς» (Πλάτ. Νόμ. Η, σ. 838, β') καὶ «μᾶλλον αὐτοὺς ἐσῆει τὰ δεινὰ» (Θουκ. 5', 31, 1), κτλ. Κεῖται δὲ τὸ εἰσιέναι ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ καταλαμβάνειν. Φέρεται δὲ τὸ ῥῆμα καὶ πρὸς δοτικὴν σπανιώτερον ἐπὶ τοιαύτης ἐννοίας, ὥς «ἐμοὶ δέ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσῆει φρενί» (Εὐριπ. Ἰφ. Αὐλ. 1580) καὶ «οὐκ οἶδ' ὁπόθεν μοι ἀποπρωτάτη τις ὑποψία εἰσῆλθεν» (Πλάτ. ἐν Λύσιδι σ. 218, γ') καὶ «εἰσέρχεται αὐτῷ δέος καὶ φροντίς» (Πλάτ. Πολιτ. Α', σ. 330, δ'). Τὰς δύο ταύτας συντάξεις μνημονεύει καὶ Θωμᾶς ὁ Μάγιστρος (σελ. 141, 3): «καὶ εἰσῆει με τόδε καὶ εἰσῆει μοι. Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι ἢ περὶ ψυχῆς· «διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἔλεεινόν εἰσῆει». Καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ· «οὔτε ὥς θανάτῳ παρόντα με ἀνδρὸς ἐπιτηδείου ἔλεος εἰσῆει». Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ὁ Πλάτων μεταχειρισάμενος τὸ πρῶτον τὴν κατ' αἰτιατικὴν σύνταξιν αὐτὴν θὰ μετεχειρίζετο καὶ μικρὸν ὀπισθεν καὶ οὐχὶ τὴν κατὰ δοτικὴν, ὅπερ μόνον παίζων τις θὰ ἐποίει.

Ἐν σελ. 59, γ' γράφεται «Φαιδωνίδης». Μόνον δ' ἐνταῦθα φέρεται τοιοῦτον ὄνομα. Φαίνεται δὲ ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ «Φαιδώνδης» ἢ Βοιωτικῶς «Φαιδώνδας», ὥς φέρεται παρὰ Ξενοφῶντι (ἐν Ἀπομν. Α',

6', 48), ἐγένετο δὲ παρὰ τὸ Φαίδων δι' ἐπεκτάσεως, ὡς παρὰ τὸ Φρύρων Φρυνώνδας, Χάρων Χαρώνδας, Χαίρων Χαιρώνδας, Δίων Διώνδας, Ἐπαμείνων Ἐπαμεινώνδας, κτλ.

Ἐν σελ. 59, ε' ἐγράφετο «καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ».

Τὸ ἂν ἔχει πλημμελῶς διὸ καλῶς ἀντ' αὐτοῦ ἐγράφη ἡ πρόθεσις ἐν=«ὅπως ἐν τῇδε». Νομίζω δὲ ὅτι πλημμελῶς ἔχει καὶ ἡ ὑποτακτ. τελευτήσῃ, ἀνθ' ἧς γραπτέον τὴν ὀριστ. τοῦ μέλλοντος «τελευτήσῃ», πρβλ. «παραγγέλλει ὁ θεὸς ὅπως μηδενὸς οὔτω φύλακες ἀγαθοὶ ἔσονται» (Πλάτ. Πολ. Γ', σ. 415, 6'). Διότι ἐνταῦθα διὰ τοῦ «ὅπως . . . τελευτήσῃ» δὲν σημαίνεται σκοπός, ὃν ὁ Πλάτων δι' ἀπλοῦ ἀπαρεμφάτου θὰ ἐξέφερε, πρβλ. «παρηγγείλαμεν ἀλλήλοις ἡκεῖν ὡς πρῶτα εἰς τὸ εἰωθός» (Πλάτ. Φαίδ. 59, ε') καὶ «ἐπειδὴν αὐτοῖς παραγγέλλω πίνειν τὸ φάρμακον» (Πλάτ. Φαίδ. 116, γ'), κτλ., ἀλλὰ σημαίνεται ὁ τρόπος τοῦ θανάτου. Διὰ τούτου οἱ ἑνδεκα γνωρίζουσι τῷ Σωκράτει ὅτι θὰ τελευτήσῃ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ τίνι τρόπῳ θὰ τελευτήσῃ. Ὅθεν γραπτέον «καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ».

Ἐν σελ. 60, γ' γράφεται «καὶ διὰ ταῦτα ᾧ ἂν τὸ ἕτερον παραγένῃται, ἐπακολουθεῖ (ἐπακολουθεῖν Hirschig) ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον. Ὡςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ . . . τὸ ἡδύ».

Ἡ στίξις δὲν φαίνεται ὀρθῶς ἔχουσα. Διὸ νομίζομεν ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ ὥδε· «καὶ διὰ ταῦτα ᾧ ἂν τὸ ἕτερον παραγένῃται, ἐπακολουθεῖν (δηλ. δοκεῖ) ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον, ὥςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν (δηλ. τὸ ἕτερον ἐπακολουθεῖν)· ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ . . . τὸ ἡδύ» (ὅπερ εἶνε ἐπεξήγησις). Ἀλλοτε ἐνόμιζον ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ ὥδε· «τὸ ἕτερον, ὥςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι συμβέβηκεν· ἐπειδὴ κτλ.» ἢ «τὸ ἕτερον, ὥςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι [ἔοικεν], ἐπειδὴ . . . τὸ ἡδύ».

Ἐν σελ. 61, 6' γράφεται· «ἀσφαλέστερον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι, πρὶν ἀφοσιώσασθαι ποιήσαντα ποιήματα καὶ πειθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ».

Νομίζω ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ ἀόριστος «πειθόμενον», νὰ ὀβελισθῇ δὲ καὶ ὁ σύνδεσμος καὶ διότι ἡ ἐννοια εἶνε ὅτι ὁ Σωκράτης ἐποίησε ποιήματα πεισθεὶς τῷ ἐνυπνίῳ.

Ἐν σελ. 61, ε' γράφεται «τί γὰρ ἂν τις καὶ ποιοῖ ἄλλο;»

Ἀντὶ τοῦ τύπου «ποιοῖ» γραπτέον «ποιοίη», ὡς εἶνε ὁ παρ' Ἀττικοῖς πεζολόγοις τύπος. Φέρονται δὲ καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι τύποι πλημμελεῖς ἐν τῷ Φαίδωνι, ὡς «ἐπιθυμοῖ» (σελ. 62, ε') ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «ἐπι-

θυμοίη» καὶ «ἐπιχειροῖ» (σελ. 66, α') ἀντὶ τοῦ «ἐπιχειροίη», καὶ «ἐνγχωροῖ» (σελ. 88, α') ἀντὶ τοῦ «ἐνγγχωροίη», καὶ «διατελοῖ» (σελ. 90, δ') ἀντὶ τοῦ «διατελοίη», καὶ «ποιοῖς» (σελ. 102, α') ἀντὶ τοῦ ποιοίης. Καὶ ἐξ ἐπιγραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἀρίστων ἀντιγράφων φαίνεται ὅτι ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ παρ' Ἀττικοῖς πεζολόγοις ἦσαν αἱ Ἀττικαὶ λεγόμεναι κατὰλήξεις εὐχρηστοί, ἄλλως δ' ἔχει παρὰ ποιηταῖς (ὄρα Cobet Nov. Lect. p. 597. Mnem. 1880 p. 393. Stahl Quaest. gram. ad Thucyd. 2 p. 62. Curæ epigr. Weckl. p. 31. Gram. Kühner-Blass II, p. 72).

Ἐν σελ. 61, ε' γράφεται «ὅπερ νῦν δὴ σὺ ἤρου».

Ὅρθῃ ἐκφορὰ εἶνε τὸ μονολεκτικὸν νυνδῆ, ὅτε κεῖται ἀντὶ τοῦ ἀρτίως, πρὸ ὀλίγου, συντάσσεται δὲ τότε μόνον μετὰ παρωχημένου χρόνου, οὐχὶ δὲ μετὰ μέλλοντος (ὄρα Λουκιαν. Σολοικ. 9), ὅτι δὲ ὀφείλει νὰ γράφηται ἐν μιᾷ λέξει (πρὸβλ. ἐπεὶ καὶ δὴ ἐπειδή), φαίνεται ἐκ τῆς ἀντιθέσεως, ὡς «νυνδῆ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θῆρας πόθον ἐστέλλου, νῦν δ' αὖ . . . ἔρασαι» (Εὐριπ. Ἰππολ. 233) καὶ «νυνδῆ μὲν τούτοις περιτυχόντες τοῖς λόγοις οὕτω ταῦτ' ἐτίθεμεν, νῦν δ' ἐπιλελήσμεθα» (Πλάτ. Νόμ. Γ', σ. 683, ε') καὶ «νυνδῆ μὲν ὦμνος μὴ γεγονέναι, νῦν δὲ φής» (Μάγνης ἐν Τιτακίδῃ παρὰ Σουίδᾳ σ. 749, β'), πρὸβλ. «νυνδῆ ἀντὶ τοῦ ἄρτι» (Ἡσύχ. ἐν λ.) καὶ «ἄρτι, ὃ ἐστὶ πρὸ μικροῦ, καὶ νυνδῆ, ὃ ἐστὶ ταῦτόν» (Πολυδ. Α', 72). Ὅρα Γ. Ζηκίδ. Συντ. 2 § 381, 9. Πλάτ. Ἀπολογ. σ. 37, γ' σελ. 181. Cobet Var. Lect. σ. 233—4 καὶ ἐν Λογ. Ἑρμ. τόμ. Α', σ. 195. Τὸ νυνδῆ εἰσακτέον καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις τοῦ Φαίδωνος ἀντὶ τοῦ κακῶς ἔχοντος διακλειυμένου νῦν δὴ, ὡς ἐν σελ. 62, γ'. δ'. ε'. 69, α'. 71, γ'. 74, β'. δ'. 76, β'. 77, α'. 90, β'. 105, δ'.

Ἐν σελ. 61, ε' γράφεται «ὅτε παρ' ἡμῖν διητᾶτο».

Ἀντ' αὐτοῦ γραπτέον «ἐδιητᾶτο» ὅτι δὲ οὕτως ὀφείλει νὰ αὐξάνηται παρ' Ἀττικοῖς τὸ ῥῆμα, φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ δεδιήτηκα καὶ δεδιήτημαι, τὸ δὲ διήταν, διήτησα, διητώμην, διητήθην εἶνε μόνον παρὰ μεταγενεστέροις εὐχρηστα.

Ἐν σελ. 62, α' γράφεται «ἴσως μέντοι θαυμαστόν σοι φανεῖται, εἰ τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀπλοῦν ἐστὶ καὶ οὐδέποτε τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ ὥσπερ καὶ τᾶλλα, ἔστιν ὅτε καὶ οἷς βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν».

Ἰσως γραπτέον ὥδε· «καὶ οὐδέποτε τυγχάνει <ὄν> τῷ ἀνθρώπῳ ὥσπερ καὶ τᾶλλα, ἄλλως τε καὶ οἷς βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν». Σημαίνεται δὲ διὰ τούτων ὅτι ὁ θάνατος μόνος τῶν ἄλλων ἀπάντων εἶνε ἀγαθός

καὶ οὐδέποτε ἐπαμφοτερίζει ὢν καὶ ἀγαθὸς καὶ κακὸς ὥσπερ καὶ τᾶλλα, ὁ πλοῦτος, ἢ δόξα, τὸ ξίφος, ἐπαμφοτερίζουσι, καὶ μάλιστα εἰς ὅσους ὁ θάνατος εἶνε προτιμότερος τῆς ζωῆς (οὐδέποτε ἐπαμφοτερίζει).

Ἐν σελ. 63, β' φέρεται· «οἶμαι γὰρ ὑμᾶς λέγειν ὅτι χρή με πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ».

Ἴσως ὀφείλει ἐνταῦθα νὰ γραφῇ ὡδε· «χρή με πρὸς <ὑμᾶς ἐν>ταῦθα ἀπολογήσασθαι ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ», πρβλ. καὶ ὀλίγω ὕστερον «φέρε δὴ, ἢ δ' ὅς, πειραθῶ πιθανώτερον πρὸς ὑμᾶς ἀπολογήσασθαι ἢ πρὸς τοὺς δικαστάς».

Ἐν σελ. 64, γ' γράφεται· «ἄρα μὴ ἄλλο τι ἢ θάνατος ἢ τοῦτο;»

Ἡ ὑποτακτικὴ δὲν ἔχει ὀρθῶς, ἀν καὶ οἱ γραμματικοὶ πειρῶνται νὰ παράσχωσι διαφοροὺς ἐρμηνείας (ὄρα Ματθί. Γραμμ. § 608, 5 σημ., Κουν. Γραμμ. § 587, 14), διὰ τοῦτο γραπτέον «ἄρα μὴ ἄλλο τι ὁ θάνατος ἢ τοῦτο;» (ἐννοεῖται δὲ τὸ εἶναι).

Ἐν σελ. 67, β' φέρεται· «εἰ ταῦτ' ἀληθὴ, ὦ ἑταῖρε, πολλὴ ἐλπίς ἀφικομένῳ οἱ ἐγὼ πορεύομαι, ἐκεῖ ἱκανῶς, εἴπερ που ἄλλοθι, κτήσεσθαι τοῦτο κτλ.».

Νομίζω ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ «ἀφικομένῳ <τῷ>» καὶ ἀπαρέμφατον μέλλοντος «κτῆσεσθαι».

Ἐν σελ. 67, γ' εἶνε γεγραμμένον· «ὥστε ἢ γε ἀποδημία ἢ νῦν μοι προστεταγμένη μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος γίγνεται καὶ ἄλλῳ ἀνδρὶ, ὅς ἡγεῖται οἱ παρσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαρμένην».

Νομίζω ὅτι τὸ ὥσπερ τὸ πρὸ τοῦ «κεκαθαρμένην» ἔχει ἀτόπως κείμενον ἐκεῖ· ὅθεν γραπτέον «γίγνεται <ὥσπερ> καὶ ἄλλῳ ἀνδρὶ . . . τὴν διάνοιαν [ὥσπερ] κεκαθαρμένην».

Ἐν σελ. 68, α' γράφεται· «οἱ ἀφικομένοις ἐλπίς ἐστίν οὐ διὰ βίου ἥρων τυχεῖν (ἥρων δὲ φρονήσεως), ὃ τε διεβέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι ξυνόντος αὐτοῖς;»

Τὸ τυχεῖν ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ ἐλπίς ἐστίν φαίνεται οὐχὶ ὑγιῶς ἔχον· διὸ γραπτέον «ἥρων <ἄν> τυχεῖν», τὸ δὲ «τυχεῖν ἄν» = τεύξεσθαι. Ὁμοίως δὲ ἐννοητέον τὸ ἄν ἐν τῷ «ἀπηλλάχθαι» ἢ γραπτέον τὸν τετελεσμένον μέλλοντα «ἀπηλλάξεσθαι».

Ἐν σελ. 68, α' φέρεται· «ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἐλπίδος τῆς τοῦ θψεσθαί τε ἐκεῖ ὢν ἐπεθύμουν καὶ ξυνέσεσθαι».

Ἴσως τὸ «τῆς τοῦ» ὀβελιστέον, πρβλ. μικρὸν ὀπισθεν «λαβὼν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως λόγου».

Ἐν σελ. 68, ε' γράφεται· «οἱ κόσμιοι αὐτῶν οὐ ταῦτόν τοῦτο πεπόν-
θασιν· ἀκολασία τινὲ σωφρονές εἰσι ;»

Γραπτέον κόμμ.α μετὰ τὸ πεπόνθασιν, ἢ δ' ἐπομένη πρότασις κεῖται
ἐπεξηγητικῶς.

Ἐν σελ. 68, ε' φέρεται· «ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς ξυμβαίνει τούτῳ ὅμοιον
εἶναι τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην».

Ἐν τῷ παπύρῳ γράφεται· «τοῦτο ὅμοιον τὸ πάθος τῷ ἐπ' αὐτὴν
τὴν ἀνδραποδῶδη σωφροσύνην». Νομίζομεν δὲ ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ
ὥδε· «ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς ξυμβαίνει τοῦτο ὅμοιον εἶναι τὸ πάθος τῷ περὶ
ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην» = τοῦτο τὸ πάθος (δηλ. ἢ δι' ἀκολα-
σίαν τινὰ σωφροσύνη) εἶνε ὅμοιον πρὸς τὸ πάθος τὸ ἀναφερόμενον εἰς
τὴν εὐήθη ταύτην σωφροσύνην· τίς δ' εἶνε ἡ εὐήθης αὕτη σωφροσύνη,
ἐρμηνεύεται εὐθὺς ἐν τοῖς ἐπομένοις.

Ἐν σελ. 69, β' στιζεται· «καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου
ὄνομένά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἢ καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη
καὶ ξυλλήβδην ἀληθὴς ἀρετὴ μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγιγνομένων καὶ
ἀπογιγνομένων . . . τῶν τοιούτων».

Νομίζομεν ὅτι ὀφείλει νὰ στιχθῇ πρὸ τοῦ «μετὰ φρονήσεως», νὰ
συνάπτηται δὲ τοῦτο τοῖς ἐπομένοις· στικτέον δὲ καὶ πρὸ τοῦ «καὶ
ἀνδρεία», διότι εἶνε ἐπεξήγησις τοῦ πάντα. Ἀντίθετον τοῦ «μετὰ φρονή-
σεως καὶ προσγιγνομένων κτλ.» εἶνε τὸ ἐπόμενον «χωριζόμενα δὲ
φρονήσεως».

Ἐν σελ. 69, β' γράφεται· «χωριζόμενα δὲ φρονήσεως . . . μὴ σκια-
γραφία τις ἢ ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδῶδές τι καὶ οὐδὲν
ὕγιές οὐδ' ἀληθὲς ἔχη».

Τὸ χωρίον ὡς ἔχει οὐδαμῶς φαίνεται ὕγιές· αἱ μετοχαὶ χωριζόμενα
καὶ ἀλλατιόμενα κεῖνται ἀπολύτως. Διὰ τοῦτο νομίζομεν ὅτι εὐοδοῦται
τὸ χωρίον, ἂν γραφῇ ὥδε· «χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλατιόμενα
ἀντ' ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ἢ [ἡ τοιαύτη] ἀρετῆς καὶ τῷ ὄντι
ἀνδραποδῶδές τι καὶ οὐδὲν ὕγιές οὐδ' ἀληθὲς ἔχη». Οὕτω δὲ ἔχομεν
Ἀττικὴν σύνταξιν καὶ ἀπαλλασσόμεθα τῆς συντάξεως τῶν ἀπολύτων
μετοχῶν.

Ἐν σελ. 70, δ' γράφεται· «οὐ γὰρ ἂν που πάλιν ἐγίγνοντο (αἱ
ψυχαὶ) μὴ οὔταί (που), καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι».

Ἀντὶ τοῦ «ταῦτ' εἶναι» γραπτέον «ταύτας εἶναι» (δηλ. τὰς ψυχάς).

Ἐν σελ. 71, α' γράφεται· «οὐκοῦν κἂν ἔλαττον γίγνηται». Νομίζο-

μεν ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ «κἄν τι ἔλαττον» ἢ «κἂν ἔλαττόν τι». Εἶνε δ' ἀναγκαία ἢ ἀόριστος ἀντωνυμία, πρβλ. «ὅταν μεῖζόν τι γίγνηται» (σ. 70, ε') καὶ «ἂν τι χεῖρον γίγνηται» (σ. 71, α'). Διάφορον δὲ ὅλως εἶνε τὸ «καὶ ἂν δικαιότερον» ἐν τῷ «ἂν τι χεῖρον γίγνηται, οὐκ ἐξ ἀμείνωνος, καὶ ἂν δικαιότερον, ἐξ ἀδικωτέρου ; (σελ. 71, α')· διότι ἐν αὐτῷ ἐννοεῖται καὶ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία καὶ τὸ ῥῆμα γίγνηται ἐκ τοῦ προτέρου.

Ἐν σελ. 72, α' γράφεται· «ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὕτη, τὸ ἀναβιώσκεισθαι».

Ἴσως γραπτέον «ἂν εἴη <ἡ> γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὕτη».

Ἐν σελ. 72, δ' γράφεται· «εἰ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα θνήσκαι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι ;»

Τὸ «ἐκ μὲν τῶν ἄλλων» εἶνε ἀδιανόητον· ἀντὶ τούτου δὲ ἴσως γραπτέον ὡδε· «ἐκ μὲν <ζών>των ἄλλων».

Ἐν σελ. 74, δ' γράφεται· «ἄρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἴσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ ὃ ἔστιν ἴσον ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τὸ μὴ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ ἴσον ἢ οὐδέν ;

Νομίζομεν ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ ὡδε· «ὥσπερ τὸ ὃ ἔστιν ἴσον ἢ ἐνδεῖ τι ἐκεῖνα τοῦ εἶναι οἷον τὸ ἴσον ἢ οὐδέν ;» πρβλ. «τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον» (σελ. 75, β').

Ἐν σελ. 76, α' φέρεται· «Δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἐφάνη, αἰσθόμενόν τι ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα ἢ τινα ἄλλην αἰσθησὶν λαβόντα, ἕτερόν τι ἀπὸ τούτου ἐννοῆσαι ὃ ἐπελέληστο».

Τὸ «αἰσθόμενόν τι» φαίνεται ἴσως τινὶ ὑποπτον καὶ ὀβελιστέον, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐπιπροστίθεται τὸ «ἢ τινα ἄλλην αἰσθησὶν λαβόντα», πρβλ. «ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν ἢ ἄψασθαι ἢ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων» (σελ. 75, α') καὶ «ἐωρῶμέν τε καὶ ἠκούομεν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις εἶχομεν» (σελ. 75, β') καὶ «ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἢ τινα ἄλλην αἰσθησὶν λαβόν» (σελ. 73, γ') καὶ «κἂν ἄψαιω κἂν ἰδοῖς κἂν ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν αἰσθοιο» (σελ. 79, α'). Τότε μόνον δύναται νὰ ὑπάρχῃ τὸ «αἰσθόμενόν τι», ὅταν ληφθῇ γενικῶς ἀντὶ τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι τινος διὰ τῶν αἰσθήσεων, τὰ δὲ ἐπόμενα τρία τὰ διὰ τοῦ ἢ συνδεόμενα νὰ ᾧσι τροπικὰ μετοχαὶ μερικὴν ἐννοιαν δηλοῦντα = ἔάν τις ἀντιλάβηται τινος ἢ διὰ τῆς ὁράσεως ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς ἢ δι' ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως. Τοῦτο εἶνε καὶ τὸ ὀρθότερον.

Ἐν σελ. 77, β' γράφεται: «ὅπως μὴ ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ᾗ».

Τὸ διασκεδάννυται εἶνε ὑποτακτική, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ἐπομένου ᾗ, διὰ τοῦτο τονιστέον «διασκεδαννῦται» ἢ γραπτέον «διασκεδαννύηται». Φέρονται δὲ τοιαῦται ἀρχαϊκώτεροι ὑποτακτικαί, ὡς «ὅτε κεν . . . ζωννῦνται» (Ὀδυσ. ω, 89) καὶ «ὥς μὴ ῥηγνῦνται» (Ἰππών. Ἀποσπ. 19). Ὁμοίως δὲ φέρονται καὶ ἀρχαϊκαί τινες εὐκτικαί, ὡς «ψύχοιτό τε καὶ πηγνῦτο» (Πλάτ. Φαίδ. 118, α', ἐνθα κακῶς τονίζεται «πήγνυτο», ὑπ' ἄλλων δὲ γράφεται «πηγνύοιτο») καὶ «δαινῦτο» (Ἰλ. Ω, 665, ἐνθα ὁ σχολ. λέγει «προπερισπαστέον, ὡς καὶ Φιλοξένῳ δοκεῖ») καὶ «δαινῦντο» (Ὀδ. σ, 248) καὶ «λελῦντο» (Ὀδ. σ, 238). Κἀκιστα δὲ νομίζεται ὡς ὑποτακτικὴ τὰ «διασκεδάννυσιν» ἐν τῷ «δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσαν ἐκ τοῦ σώματος διαρυσθῆ καὶ διασκεδάννυσιν» (Πλάτ. Φαίδ. 77, δ'), ἐνθα ὁ Ast γράφει «διασκεδαννῦσιν» (ὄρα Gr. Kühner-Blass § 281, σημ. 3)· διότι εἶνε ὀριστική.

Ἐν σελ. 77, δ' γράφεται: «πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ, εἶναι, ἐπειδὴ γὰρ δεῖ αὐτῇ γίνεσθαι ;»

Ἴσως γραπτέον «καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ <τις>, εἶναι», πρβλ. καὶ ἄλλως τε καὶ ὅταν τύχῃ τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων» (αὐτόθ. σ. 77, ε').

Ἐν σελ. 78, δ' γράφεται: «αὐτὸ τὸ ἴσον, αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἕκαστον ὃ ἔστι, τὸ ὄν, μήποτε μεταβολὴν καὶ ἡντινοῦν ἐνδέχεται ;

Τὸ «τὸ ὄν» νομίζω ὀβελιστέον καὶ ἐξ ἑρμηνείας προελθὼν τοῦ «ὃ ἔστι» = αὐτὴ ἐκάστη ἡ οὐσία.

Ἐν σελ. 78, δ' φέρεται: «πότερον ὡσαύτως αἰεὶ ἔχει κατὰ ταῦτά ἢ ἄλλοτ' ἄλλως ;» καὶ «ὡσαύτως κατὰ ταῦτά ἔχει» καὶ «ὡσαύτως . . ἀνάγκη . . κατὰ ταῦτά ἔχειν» καὶ «καὶ αἰεὶ ὡσαύτως κατὰ ταῦτά ἔχοντι» (σελ. 80, β'), ὄρα καὶ σελ. 79, δ'.

Ἐν πᾶσι τοῖς χωρίοις τούτοις νομίζω ὅτι ὀφείλει νὰ τεθῇ ὁ καὶ μεταξὺ τοῦ «ὡσαύτως» καὶ τοῦ «κατὰ ταῦτά» καὶ δὴ γραπτέον «ὡσαύτως αἰεὶ ἔχει <καὶ> κατὰ ταῦτά» καὶ «ὡσαύτως <καὶ> κατὰ ταῦτά ἔχειν» καὶ «ὡσαύτως . . <καὶ> κατὰ ταῦτά ἔχειν» καὶ «ὡσαύτως <καὶ> κατὰ ταῦτά ἔχοντι», πρβλ. «οὐκοῦν ἄπερ αἰεὶ κατὰ ταῦτά καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι: ἀξύνθετα, ἃ δ' ἄλλοι' ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ ταῦτά, ταῦτα δὲ εἶναι: τὰ ξύνθετα» (αὐτόθ. σ. 78, γ') καὶ «κατὰ ταῦτά δὲ καὶ ὡσαύτως ὄντα αἰεὶ» (Πλάτ. Φίληβ. 61, ε').

Ἐν σελ. 78, ε' γράφεται: «οὕτως αὖ, ἔφη, ταῦτα, ὁ Κέβης· οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει».

Ἀντί τούτου ἴσως γραπτέον· «οὐδαμῶς, ἔφη, ταῦτα, ὁ Κέβης, οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει».

Ἐν σελ. 79, δ' γράφεται· «καὶ πέπαυται γε τοῦ πλάνου καὶ περὶ ἐκεῖνα αἰ κατὰ ταῦτα ὡσαύτως ἔχει, ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη».

Ὁ μὲν Ast γράφει «καί, ὥσπερ ἐκεῖνα, αἰ», ὁ δὲ H. Schmidt «τοῦ πλάνου περὶ ἐκεῖνα καὶ αἰ» μεταθεὶς τὸν καί. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι τὸ ἐκεῖνα νομίζουσιν ὅτι εἶνε αἰ ιδέαι, ὁ δὲ Schmidt τὰ αἰσθητὰ πράγματα, διὸ καὶ συντάσσει «τοῦ περὶ ἐκεῖνα πλάνου», ὡς πλανᾶσθαι περὶ τι λέγεται. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ἐκεῖνα εἶνε αἰ ιδέαι, τὰ ὄντως ὄντα, ἅτινα καὶ προτῶν λέγει τοιαῦτα, γράφομεν δὲ «καὶ περὶ ἐκεῖνα <οὕσα> αἰ κατὰ ταῦτα <καί> ὡσαύτως ἔχει, ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη».

Ἐν σελ. 80, ε' γράφεται· «ἔχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὦ φίλε Κέβης, ἢ οὐχ οὕτως ἔχει»;

Ὑπ' ἄλλων γράφεται «ὥς οὐχ οὕτως ἔχει» καὶ κατὰ τινα χειρόγραφα «ἢ ὥς οὐχ οὕτως ἔχει». Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ἀρκεῖ μόνον τὸ «ἔχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὦ φίλε Κέβης;» ὑπολαμβάνομεν δὲ τὸ ἄλλο μέρος ὅτι προῆλθεν ἐκ σχολίου.

Ἐν σελ. 80, γ' γράφεται· «ἐὰν μὲν τις . . . τελευτήσῃ».

Ἀντ' αὐτοῦ γραπτέον νομίζομεν· «ἐὰν μέντοι τις τελευτήσῃ».

Ἐν σελ. 80, ε' φέρεται· «καὶ συνηθροισμένη αὐτὴ εἰς αὐτήν».

Νομίζομεν ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ «καὶ συνηθροισμένη αὐτὴ καθ' αὐτήν», ὡς φέρεται καὶ ἐν σελ. 67, γ' καὶ 70, α' καὶ ἐν τινι χειρογράφῳ. Μετὰ τοῦ συλλέγεσθαι δὲ φέρεται ἢ εἰς, ὡς «αὐτήν δὲ εἰς αὐτήν συλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι» (σελ. 83, α').

Ἐν σελ. 81, α' φέρεται· «οὕτω μὲν ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ αἰδέες ἀπέρχεται».

Ἀντί τοῦ «αὐτῇ» γραπτέον τὸ δασυνόμενον «αὐτῇ».

Ἐν σελ. 82, ε' φέρεται· «εἰς δὲ γε θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ ἀπιόντι· οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἀλλ' ἢ τῷ φιλομαθεῖ».

Ἡ κοινὴ γραφὴ ἔχει «ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ», φέρεται δὲ καὶ γραφὴ «οὐδ' ἄλλῳ ἢ». Ἡ γραφὴ «ἄλλ' ἢ τῷ φιλομαθεῖ» ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, εἰ ἐγράφετο «οὐδενὶ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἀλλ' ἢ τῷ φιλομαθεῖ». Τὰς τελευταίας τέσσαρας λέξεις ὀβελίζει ὁ Rueckert νομίζων αὐτὰς σχόλιον· τῇ γνώμῃ τούτου ἀκολουθοῦντες καὶ ἡμεῖς γράφομεν «οὐ θέμις

ἀφικνεῖσθαι(το)» παραλείποντες τὰς ἄλλας λέξεις = οὐ θέμις τῷ ἀφικνεῖσθαι εἰς γένος θεῶν, ἐὰν μὴ φιλοσοφήσῃ καὶ παντελῶς καθαρὸς ἀπὶ ἡ.

Ἐν σελ. 83, α' - β' γράφεται· «πιστεύειν (τὴν ψυχὴν) μηδενὶ ἄλλῳ ἢ αὐτὴν αὐτῇ, ὅ,τι ἂν νοήσῃ αὐτῇ καθ' αὐτὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῶν ὄντων· ὅ,τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ, ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, μηδὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές».

Ἴσως γραπτέον ὥδε· «(καὶ) ὅ,τι ἂν νοήσῃ αὐτῇ καθ' αὐτὴν, αὐτὸ καθ' αὐτὸ (ὄν), τῶν ὄντων (δηλ. ἡγεῖσθαι)· ὅ,τι δ' ἂν σκοπῇ δι' ἄλλων, ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, μηδὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές» (ἐνθα τὸ μηδὲν = μηδαμῶς). Οὕτω δὲ παρατάσσονται ἀλλήλοις καὶ τὰ ἀντίθετα.

Ἐν σελ. 84, α' γράφεται· «οὕτω λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου καὶ οὐκ ἂν οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι ἑαυτὴν λύειν, λυούσης δ' ἐκείνης αὐτὴν κτλ».

Ἴσως ἀντὶ τοῦ «ἑαυτὴν» γραπτέον «αὐτὴν».

Ἐν σελ. 88, α' γράφεται· «δοὺς αὐτῷ μὴ μόνον ἐν τῷ πρὶν καὶ γενέσθαι ἡμῶς χρόνῳ εἶναι ἡμῶν τὰς ψυχὰς, ἀλλὰ μηδὲν κωλύειν καί, ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν, ἐνίῳν ἔτι εἶναι καὶ ἕσεσθαι κτλ.».

Τὸ «μηδὲν κωλύειν» φαίνεται μοι ὑποπτον καὶ ὀβελιστέον.

Ἐν σελ. 88, δ' γράφεται· «καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προεδέδοκτο». Ἀντὶ τοῦ «ταῦτα» ἴσως γραπτέον «ταῦτά».

Ἐν σελ. 90, α' φέρεται· «τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα ὀλίγους εἶναι ἑκατέρους, τοὺς δὲ μεταξὺ πλείστους».

Γραπτέον «τοὺς μὲν (σφόδρα) χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα ὀλίγους εἶναι» κτλ., τὴν δὲ διόρθωσιν ταύτην κυροῖ καὶ ἡ μετάφρασις τοῦ Φικίνου *homines vehementer bonos et malos perpaucos esse*. Καὶ ἔτι σαφέστερον ὁ Ἀπουλήγιος: «sed apprime bonos et sine mediocritate deterrimos paucos admodum rarioresque et, ut ipse ait, numerabiles esse: eos autem, qui nec plane optimi nec omnino deterrimi sint, sed quasi medie morati, plures esse» (Apul. de doctr. Pl. II, p. 22).

Ἐν σελ. 90, α' φέρεται· «ἢ οὐκ ἤσθησαι ὅτι πάντων τῶν τειούτων τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἐσχάτων σπάνια καὶ ὀλίγα, τὰ δὲ μεταξὺ ἄφθονα καὶ πολλὰ;»

Ἴσως τὸ «τῶν ἐσχάτων» ὀβελιστέον· διότι τὸ ἄκρα = ἐσχάτα καὶ ἀντιτίθεται τῷ μέσα (Πλάτ. Φαιδρ. 264, γ') καὶ ἐνταῦθα τῷ τὰ μεταξὺ.

Ἐν σελ. 90, β' γράφεται· «ἀλλὰ ταύτη μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι

τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ σοῦ νῦν δὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφespόμην, ἀλλ' ἐκείνη ἤ, ἐπειδὴν καὶ ἕτερος· καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες οἶσθ' ὅτι τελευτῶντες οἶονται σοφώτατοι γεγονέναι κτλ.».

Γραπτέον· «ταύτη μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι τοῖς ἀνθρώποις, <ἤ> σοῦ νυνδὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφespόμην, ἀλλ' ἐκείνη [ἤ], ἐπειδὴν τις πιστεύσῃ . . . καὶ ἕτερος, καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες, οἶσθ' ὅτι κτλ.». Ἐννοητέον δὲ «καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες (ἐπειδὴν πιστεύσωσι λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης, καῖπειτα ὀλίγον ὕστερον οὗτος αὐτοῖς δόξῃ ψευδὴς εἶναι, ἐνίοτε μὲν ὦν, ἐνίοτε δ' οὐκ ὦν, καὶ αὐθις ἕτερος καὶ ἕτερος), οἶσθ' ὅτι» κτλ.

Ἐν σελ. 92, γ' γράφεται· «ἀλλὰ πρότερον καὶ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ οἱ φθόγγοι ἔτι ἀνάρμοστοι ὄντες γίνονται, τελευταῖον δὲ πάντων ξυνίσταται ἡ ἁρμονία καὶ πρῶτον ἀπόλλυται».

Ἰσως ἀντὶ τοῦ «πρῶτον» γραπτέον «πρότερον». Τοιοῦτον λάθος καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Φαίδωνος (σελ. 86, δ') ὁ Hirschig διώρθωσε γράψας ἀντὶ τοῦ «πρώτην» ἀπόλλυσθαι τὸ «προτιέραν».

Ἐν σελ. 93, β' γράφεται· «ἑτέραν ἑτέρας ψυχῆς».

Ἀντὶ τοῦ «ψυχῆς» γραπτέον «ψυχὴν», ὅπερ φέρεται καὶ ἐν σελ. 93, δ'.

Ἐν σελ. 93, γ' φέρεται· «τῶν οὖν θεμένων ψυχὴν ἁρμονίαν εἶναι τί τις φήσει ταῦτα ὄντα εἶναι ἐν ταῖς ψυχαῖς, τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν;

Γραπτέον «τῶν οὖν θεμένων <τὴν> ψυχὴν ἁρμονίαν εἶναι τί τις φήσει ταῦτα <τὰ> ὄντα εἶναι ἐν ταῖς ψυχαῖς, κτλ.».

Ἐν σελ. 93, δ' γράφεται· «μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἥττον ἑτέραν ἑτέρας ψυχὴν ψυχῆς εἶναι».

Τὸ «ψυχῆς» νομίζομεν ὀβελιστέον. Ὅμοιον τούτῳ εἶνε τὸ «ἑτέραν ἑτέρας ἁρμονίαν [ἁρμονίας] εἶναι» (σελ. 93, δ').

Ἐν σελ. 93, δ' γράφεται· «τοῦτο δ' ἔστι τὸ ὁμολόγημα».

Ἀντὶ τοῦ ἔστι γραπτέον ἔστί, διότι εἶνε συνδετικὸν τὸ ῥῆμα.

Ἐν σελ. 93, δ' γράφεται· «μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἐπὶ πλέον μηδὲ ἥττον μηδ' ἐπ' ἔλαττον ἑτέραν ἑτέρας ἁρμονίαν [ἁρμονίας] εἶναι».

Ἀντὶ τοῦ «μηδὲ ἥττον» γραπτέον «μηδὲν ἥτιον», ἵνα εἶνε ἁρμονία τῶν μελῶν πρὸς ἀλλήλα καὶ ἀντίθεσις.

Ἐν σελ. 94, β' γράφεται· «ἔσθ' ὅ,τι ἄλλο λέγεις ἄρχειν ἢ ψυχὴν, ἄλλως τε καὶ φρόνιμον;

Ἰσως γραπτέον «ἄλλως τε καὶ φρόνιμον <ὄν>». Τὸ δὲ ὄν ἦτο εὐκρινὸν νὰ ἐκπέσῃ διὰ τὸ ὅμοιον τῆς καταλήξεως τοῦ ἐπιθέτου.

Ἐν σελ. 94, β' γράφεται· «καὶ ἄλλα μυρία που ὁρῶμεν ἐναντιούμενην τὴν ψυχὴν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα».

Ἰσως γραπτέον «καὶ ἄλλα μυρί' ἂν που ὁρῶμεν» κτλ., πρβλ. «ἐπὶ πόσῳ δ' ἂν τις δέξαιτο ἐξετάσαι τὸν ἐπὶ Τροίαν ἀγαγόντα τὴν πολλὴν στρατιάν ἢ Ὀδυσσέα ἢ Σίσυφον ἢ—ἄλλους μυρίους ἂν τις εἴποι καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας;» (Πλάτ. Ἀπολ. 41, β'—γ').

Ἐν σελ. 94, γ' γράφεται· «οὐκοῦν αὖ ὁμολογήσαμεν . . . μήποτ' ἂν αὐτὴν, ἀρμονίαν γε οὔσαν, ἐναντία ἔδειν οἷς ἐπιτείνοιτο καὶ χαλῶτο καὶ πάλλοιτο καὶ ἄλλο ὅτιοῦν πάθος πάσχοι ἐκεῖνα, ἐξ ὧν τυγχάνει οὔσα, ἀλλ' ἐπεσθαι ἐκείνοις καὶ οὐποτ' ἂν ἡγεμονεύειν;»

Τὸ ἐκεῖνα εἶνε ὑποπτον καὶ ὀφείλει νὰ ὀβελισθῇ· διότι ὑποκείμενον τοῦ ἐπιτείνοιτο, χαλῶτο, καὶ πάλλοιτο καὶ πάσχοι δὲν εἶνε τὸ ἐκεῖνα, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ψυχὴ, ἀρμονία οὔσα=αὕτη οὐκ ἔδει ἐναντία τοῖς μέρεσι, δι' ὧν ἡ ψυχὴ ἐπιτείνοιτο κτλ., ἀλλ' ἐπεται ἐκείνοις (τοῖς μέρεσιν).

Ἐν σελ. 49, δ' φέρεται· «οἷόν που καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ πεποίηκεν, οὐ λέγει τὸν Ὀδυσσέα» κτλ.

Τὸ λέγει νομίζω γραπτέον «λέγειν» καὶ ἐξαρτητέον ἐκ τοῦ «πεποίηκεν».

Ἐν σελ. 97, γ' γράφεται· «ὥς ἄρα νοῦς ἐστὶν ὁ διακοσμῶν τε καὶ πάντων αἷτιος».

Ἰσως γραπτέον «καὶ πάντων <ὦν> αἷτιος».

Ἐν σελ. 97, δ' φέρεται· «ἐκ δὲ δὴ τοῦ λόγου τούτου οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὐτοῦ ἐκείνου καὶ περὶ τῶν ἄλλων».

Γραπτέον ἢ μόνον «καὶ περὶ αὐτοῦ», ὡς φέρεται ἐν ἐνὶ χειρογράφῳ, ὀβελισθέντος τοῦ «ἐκείνου», ἢ μόνον «καὶ περὶ ἐκείνου» ἄνευ τοῦ αὐτοῦ· διότι καὶ τὸ ἐκεῖνος ἀντὶ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἔσθ' ὅτε κεῖται (πρβλ. Σοφ. Λί. 1030. Λυσί. 15, 11). Ἐγὼ δὲ προκρίνω νὰ γραφῇ «καὶ περὶ αὐτοῦ [ἐκείνου] καὶ περὶ τῶν ἄλλων».

Ἐν σελ. 98, α' γράφεται· «Καὶ δὴ περὶ ἡλίου οὕτω παρσκευάσμεν, ὥσαύτως πευσόμενος, καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄστρον».

Νομίζω ὅτι ἀντὶ τοῦ ὥσαύτως γραπτέον εἶνε τὸ «ὥς αὐτοῦ»=«καὶ δὴ περὶ ἡλίου οὕτω παρσκευάσμεν ὥς αὐτοῦ πευσόμενος καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον».

Ἐν σελ. 98, δ' γράφεται· «καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ὑμῖν ἐτέρας τοιαύτας αἰτίας λέγοι, φωνάς τε καὶ ἀέρας καὶ ἀκοάς καὶ ἄλλα

μυρία τοιαῦτα αἰτιώμενος, ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας λέγειν».

Τὸ αἰτιώμενος νομίζομεν ὑποπτον καὶ ὀβελιστέον, φαίνεται δὲ ὅτι προσετέθη χάριν τοῦ ἀμελήσας ὑπὸ τινος.

Ἐν σελ. 99, β' φέρεται· «ὅ δὴ μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ ὥσπερ ἐν σκότει, ἀλλοτρίῳ ὀνόματι προσχρώμενοι, ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν».

Γραπτέον «ὡς αἴτιον <ὄν> αὐτὸ προσαγορεύειν» = ὀνομάζουσιν αὐτὸ διὰ ξένου ὀνόματος ὡς ἐὰν ᾗτο αὐτὸ αἴτιον.

Ἐν σελ. 99, β' γράφεται· «τὴν δὲ τοῦ ὡς οἶόν τε βέλτιστα αὐτὰ τεθῆναι δύναμιν οὕτω νῦν κεῖσθαι, ταύτην οὕτε ζητοῦσιν οὕτε κτλ.»

Τὸ «οὕτω νῦν κεῖσθαι» ὑποπτεῦω καὶ κρίνω ὀβελιστέον. Ἴσως δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ «τεθῆναι» γραπτέον τὸ «τιθέναι».

Ἐν σελ. 100, α' φέρεται· «Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κέβης, οὐ σφόδρα».

Ἴσως γραπτέον «Μὰ τὸν Δία . . οὐ σφόδρα».

Ἐν σελ. 100, δ' γράφεται· «ἡ ἐκείνου τοῦ καλοῦ εἴτε παρουσία εἴτε κοινωνία εἴτε ὅπη δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη».

Ἴσως γραπτέον «εἴτε ὅπη δὴ ἔστι ἄλλως προσαγορευομένη».

Ἐν σελ. 101, α' γράφεται· «τὸ μὲν μείζον πᾶν ἕτερον ἑτέρου οὐδενὶ ἄλλῳ μείζον ἐστὶν ἢ μεγέθει».

Ἴσως γραπτέον· «τὸ μὲν μείζον πᾶν ἕτερον <ὄν> ἑτέρου».

Ἐν σελ. 102, γ' γράφεται· «Οὕτως ἄρα ὁ Σιμίας ἐπωνομίαν ἔχει σμικρὸς τε καὶ μέγας εἶναι, ἐν μέσῳ ὧν ἀμφοτέρων, τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν τὴν σμικρότητα ὑπερέχων, τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπερέχων».

Ὁ Μαδβίγιος (Adv. crit. σ. 372) ἀντὶ τοῦ «ὑπερέχων» ἔγραψεν «ὑπέχων», ὁ δὲ Βυττεμβάχιος «τῷ μὲν, τῷ μεγέθει ὑπερέχειν, τὴν σμικρότητα παρέχων, τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος ὑπερέχων», ὁ δὲ Ἐινδόρφιος «τοῦ μὲν τὴν σμικρότητα τῷ μεγέθει ὑπερέχων, τοῦ δὲ τῷ μεγέθει τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπεροχὴν». Ἴσως δὲ μᾶλλον γραπτέον ὧδε «τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχων τὴν σμικρότητα, τῷ δὲ . . . ὑπερέχων» ἢ μᾶλλον «τῷ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχοντι τὴν σμικρότητα ὑπέχων, τῷ δὲ . . . ὑπερέχων».

Ἐν σελ. 102, ε' φέρεται· «ὥσπερ ἐγὼ δεξάμενος καὶ ὑπομείνας τὴν σμικρότητα καὶ ἔτι ὧν ὅσπερ εἰμί, οὗτος ὁ αὐτὸς σμικρὸς εἰμι».

Ἴσως γραπτέον «ὥσπερ ἦν, <σμικρὸς>, οὗτος ὁ αὐτὸς [σμικρὸς] εἰμι».

Ἐν σελ. 103, ε' γράφεται· «ὅ ἐστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο» καὶ «ὅ ἐστι μὲν οὐχ ὅπερ τὸ περιτόν».

Ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις γραπτέον «ὅ ἐστι», διότι εἶνε συνδεδεμένον τὸ ῥῆμα.

Ἐν σελ. 104, α' γράφεται· «καὶ ἡ τριάς καὶ ἡ πεμπιάς καὶ ὁ ἡμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας».

Γραπτέον ἀντὶ τοῦ πλημμελοῦς πεμπιάς τὸ πεμπιάς, ὡς ἐλέγετο παρὰ τοῖς δοκίμοις (δρα Πλάτ. Πολ. Η', σ. 546, γ'. Ξενοφ. Ἑλλ. Ζ', 6', 6. Παιδ. Β', α', 22 κτλ.).

Ἐν σελ. 105, α' γράφεται· «εἰ οὕτως ὀρίζει, μὴ μόνον τὸ ἐναντίον τὸ ἐναντίον μὴ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο ὃ ἂν ἐπιφέρῃ τι ἐναντίον ἐκεῖνω, ἐφ' ὅτι ἂν αὐτὸ ἦ, αὐτὸ τὸ ἐπιφέρον τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα μηδέποτε δέξασθαι».

Ἰσως γραπτέον ὥδε· «ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο ὃ ἂν ἐπιφέρῃ τι ἐναντίον τῷ ἐφ' ὅτι ἂν αὐτὸ ἦ [αὐτὸ τὸ ἐπιφέρον] τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα μηδέποτε ἂν δέξασθαι» (ἢ μηδέποτε δέξεσθαι, ὡς ὁ Μαδδίγιος ἐν Adv. crit. I, p. 174).

Ἐν σελ. 105, α' γράφεται· «Τὰ πέντε τὴν τοῦ ἀρτίου οὐ δέξεται, οὐδὲ τὰ δέκα τὴν τοῦ περιττοῦ, τὸ διπλάσιον. Τοῦτο μὲν οὖν καὶ αὐτὸ ἄλλω ἐναντίον, ὅμως δὲ τὴν τοῦ περιττοῦ οὐ δέξεται».

Ὁ Εὐδόρπιος εἰκάσει «καὶ αὐτὸ ἄλλο ἢ ἐναντίον», ἄλλοι δὲ «αὐτὸ ἄλλω οὐκ ἐναντίον». Ἡμεῖς δὲ νομίζοντες ὅτι οὐδεμία θεραπεία τῷ χωρίῳ παρέχεται, γράφομεν· «Τοῦτο μὲν οὖν καὶ οὐ τῷ ἄλλω ἐναντίον (ὄν), ὅμως δὲ τὴν τοῦ περιττοῦ οὐ δέξεται», πρὸς ἀνωτέρω «ὀρίσασθαι, ποῖα οὐκ ἐναντία τινὶ ὄντι ὅμως οὐ δέχεται αὐτό» (σελ. 104, ε').

Ἐν σελ. 105, δ' φέρεται· «Οὐκοῦν ἡ ψυχὴ τὸ ἐναντίον ὃ αὐτὴ ἐπιφέρει αἰεὶ οὐ μήποτε δέξηται».

Γραπτέον «οὐ μή ποτε δέξεσθαι».

Ἐν σελ. 107, 6' γράφεται· «Οὐ μόνον γ', ἔφη. ὦ Σιμία, ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ ταῦτά τε εὖ λέγεις, καὶ τὰς ὑποθέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ πισταὶ ὑμῖν εἰσὶν, ὅμως ἐπισκεπτέα σαφέστερον».

Ἰσως γραπτέον ὥδε· «ἀλλὰ ταῦτά γε εἰ λέγεις, καὶ τὰς ὑποθέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ πισταὶ ὑμῖν εἰσιν, ὅμως ἐπισκεπτέα σαφέστερον». Ὁ Ἄστιος ἔτρεψε τὸ εὖ εἰς εἰ, διὰ δὲ τοῦ ἐπισκεπτέα ἀντὶ τοῦ ἐπισκεπτέον κειμένου ἀπαλλάσσεται ἡ σύνταξις τῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς ἐκδοχῆς τοῦ ἐπισκεπτέαι μετὰ παθητικῆς ἐννοίας.

Ἐν σελ. 108, γ' φέρεται· αἴως ἂν δὴ τινες χρόνοι γένωνται, ὧν ἐξελθόντων, ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν αὐτῇ πρέπουσαν οἴκησιν.

Ὁ Stallbaum καὶ ὁ Schanz ἀπορρίπτουσι τὴν γραφὴν «ἐξελθόντων», ἄλλοι δὲ γράφουσιν «ἐλθόντων», ἡμεῖς δὲ προτιμῶμεν νὰ γραφῇ «ὧν διελθόντων».

Ἐν σελ. 108, ε' φέρεται· «Πέπεισμαι τοίνυν . . ὥς πρῶτον μὲν . . μηδὲν αὐτῇ δεῖν . . ἄερος».

Τὸ ὥς νομίζομεν ὀβελιστέον ἐν τῇ μετ' ἀπαρεμφάτου συντάξει τοῦ πείθεσθαι, πρὸς βλ. «οἷαν πέπεισμαι εἶναι» (σελ. 108, ε').

Ἐν σελ. 109, δ' γράφεται· «καὶ τὸν αἶρα οὐρανὸν καλεῖν, ὥς διὰ τοῦτον οὐρανοῦ ὄντος τὰ ἄστρα χωροῦντα».

Ὁ Fr. Jacobs ἵνα ἀπαλλάξῃ τὴν σύνταξιν τῆς αἰτίας. ἀπολύτου γράφει «ὥς διὰ τοῦτον ὄντος τὰ ἄστρα χωροῦντα». Ἴσως δὲ γραπτέον «ὥς διὰ τοῦτον <ὥσπερ> οὐρανοῦ ὄντος».

Ἐν σελ. 109, ε' φέρεται· «ἐπεὶ, εἴ τις αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα ἔλθοι ἢ πτηνὸς γενόμενος ἀνάπτοιτο, κατιδεῖν ἂν ἀνακύψαντα, ὥσπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἰχθύες ἀνακύπτοντες ὁρῶσι τὰ ἐνθάδε, οὕτως ἂν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν, καὶ εἰ ἡ φύσις ἱκανὴ εἴη ἀνέχεσθαι θεωροῦσα, γινῶναι ἂν ὅτι ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀληθὺς οὐρανός».

Ὁβελιστέον τὰς λέξεις «οὕτως ἂν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν».

Ἐν σελ. 110, ε' γράφεται· «ἐκεῖνοι οἱ λίθοι εἰσὶ καθαροὶ καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι οὐδὲ διεσθαρμένοι ὥσπερ οἱ ἐνθάδε ὑπὸ σηπεδόνος καὶ ἄλμης ὑπὸ τῶν δεῦρο ξυνερρηγόντων, ἃ καὶ λίθοις καὶ γῇ . . . νόσους παρέχει».

Ὁ Κόβητος ὀβελίζει ὅλην τὴν φράσιν «ὑπὸ τῶν δεῦρο ξυνερρηγόντων» (Var. Lect. p. 231), ὁ δὲ Βυττεμβάχιος ὀβελίζει μόνον τὴν πρόθεσιν ὑπὸ, ὁ δὲ Hirschig, ὃ τινι ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Schanz, ὀβελίζει τὸ «ὑπὸ σηπεδόνος καὶ ἄλμης», παρὰ δὲ τῷ Εὐσεβίῳ ἀναγινώσκεται «καὶ ὑπὸ τῶν δεῦρο ξυνερρηγόντων». Ἴσως ἀναγνώστειν «ὑπὸ σηπεδόνος καὶ ἄλμης καὶ ὑπὸ <τῶν ἄλλων> τῶν δεῦρο ξυνερρηγόντων».

Ἐν σελ. 112, γ' γράφεται· «καὶ εἰς τοὺς τόπους ἕκαστα ἀφικνούμενα, εἰς οὓς ἕκαστους ὁδοποιεῖται, θαλάττας τε καὶ λίμνας . . . ποιεῖ».

Ὁ Mudge ἔγραψεν «ἐκάστοις», ἴσως δ' ὀφείλει νὰ γραφῇ μᾶλλον «εἰς οὓς ἐκεῖνα ὁδοποιεῖται».

Ἐν σελ. 113, ε' φέρεται· «τούτου δ' αὖ καταντικρὺ ὁ τέταρτος

ἐκπίπτει εἰς τόπον πρῶτον δεινόν τε καὶ ἄγριον». Καὶ πρότερον «καὶ ἐγγὺς τῆς ἐκβολῆς ἐκπίπτει εἰς τόπον μέγαν» (σ. 113, α').

Ἰσως ἀντὶ τοῦ ἐκπίπτει γραπτέον τὸ «εἰσπίπτει».

Ἐν σελ. 114, β' γράφεται· «οἱ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως πρὸς τὸ δόσιως βιῶναι, οὗτοί εἰσιν οἱ . . . ἐλευθερούμενοι».

Οἱ ἐρμηνευταὶ ἐξυπακούουσιν εἰς τὸ «διαφερόντως» τὸ βιῶναι ἐκ τοῦ ἐπομένου, ὥστε τὸ πλήρες κατ' αὐτοὺς εἶνε «οἱ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως βιῶναι πρὸς τὸ δόσιως βιῶναι». Τοιαῦτα δ' ἀναπληρώσεις δὲν εἶνε εὐκόλῳ, οὐδὲ τὰ χωρία (Πλάτ. Φιληβ. 61, δ'. Εὐθύδ. 281, α'. Συμπόσ. 181, β'), πρὸς ἃ παραβάλλουσιν, εἶνε ὅμοια. Ἐνταῦθα ἐξέπεσε λέξις τις. Παρὰ Θεοδωρήτῳ (Η', σ. 118 καὶ ΙΑ', σ. 115) ἀναγινώσκεται διαφερόντως πρὸς τὸ δόσιως βιῶναι προκεκρίσθαι, ὅπερ παρέλαβε καὶ ὁ Ἐνδόρφιος. Ἐγὼ δὲ νομίζω ὅτι ὀφείλει νὰ γραφῇ· «οἱ . . . ἂν δόξωσι διαφέρειν ὄντως πρὸς τὸ δόσιως βιῶναι» ἢ «διαφερόντως <ἔχειν> πρὸς τὸ δόσιως βιῶναι» ἢ «διαφέροντες πρὸς τὸ δόσιως βιῶναι <εἶναι>». Γραπτέον δὲ καὶ «οὗτοι <δὲ> εἰσιν οἱ . . . ἐλευθερούμενοι», ὅπως καὶ προηγουμένως ἐπανελήφθη ὁ δὲ (σελ. 113, ε' καὶ 114, α').

Ἐν σελ. 117, β' γράφεται· «καὶ ὅς λαβὼν καὶ μάλα ἴλεως . . . οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλὰ κτλ.».

Ἰσως γραπτέον ὥδε· «οὐ τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὐδὲν οὔτε κτλ.», ὡς φέρεται παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ· «ὁ δ' ἴλεως καὶ πρᾶος οὐ τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε χρώματος οὐδὲν οὔτε σχήματος μάλ' εὐκόλως ἐξέπιεν ;» (Ἠθικ. σελ. 499, β').

Ἐν σελ. 117, ε' γράφεται· «οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἅμα ἐραπτόμενος αὐτοῦ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη».

Ὁ Forster, ὁ Wytttenbach καὶ ὁ Schanz ὀβελίζουσι τὰς πέντε λέξεις «οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον». Ἡμεῖς ὡς σχόλιον νομίζομεν μόνον τὰς λέξεις «ὁ δοὺς τὸ φάρμακον» καὶ ὀβελιστέας κρίνομεν.

Ἐν σελ. 118, α' γράφεται· «καὶ αὐτὸς ἤπτετο καὶ εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴν πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. Ἦδη οὖν σχεδὸν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἥτρον ψυχόμενα».

Ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ γραπτέον τὸ «αἰῶνις», ὡς μετέβαλεν ὁ Forster, ἢ «αἶ», ὡς ὁ Schanz. Γεννᾶται δ' ἡδὴ ἀπορία, ποῖον εἶνε τὸ ὑποκείμενον τοῦ «ἐπειδὴν πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ». Ἐννοητέον τὸ ψῦξις

ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ «ἐπανιών οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι ψύχαιό τε καὶ πηγνύτο (ἢ πηγνύοιτο)», ἢ γραπτέον «ἐπειδάν <τὰ> πρὸς τῇ καρδία γένηται αὐτῶν» (δηλ. ψυχόμενα), ὡς μικρὸν ὀπισθεν λέγει;

Ἐν σελ. 118, α' γράφεται «ἄνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν ἀρίστου».

Ὁ Κόβητος ἔγραψεν «ἄνδρός, ὡς ἡμεῖς φαμεν, πάντων ὧν ἐπειράθημεν ἀρίστου» (Mnemos. 1875 σ. 290), ὁ δὲ Heindorf «ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, πάντων τότε ὡς ἐπειράθημεν», ὁ δὲ Buttmann «ἐκ τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν», ὁ δὲ Wytttenbach ἀντὶ τοῦ «τῶν τότε» τὸ «τῶν ὧν τότε», «τῶν πώποτε», ὁ δὲ Jacobs «ὧν πώποτε ἐπειράθημεν». Ἴσως γραπτέον ὧδε· «ἄνδρός, ὡς ἡμεῖς φαμεν, πάντων ὧν ποτε ἐπειράθημεν ἀρίστου».

Ἐν Λατίῳ κατ' Αἰγυπτίον τοῦ 1901ου.

ΓΕΩΡΓ. Δ. ΖΗΚΙΔΗΣ

